

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 4C/631/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1615208922
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Pastirčík
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2022:1615208922.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky sudcom Mgr. Jánom Pastirčíkom v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému C., o zaplatenie zmluvných úrokov, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni zmluvné úroky vo výške 9,9 % ročne zo sumy 9 779,53 € od 6.4.2015 do zaplatenia, najdlhšie však do 28.10.2024, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti žalobu zamietá.

Súd priznáva žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručanou tunajšiemu súdu dňa 13.8.2015 domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 9 779,53 € ako nezaplatenej istiny úveru, ďalej nezaplatených poplatkov 6,44 €, nezaplatených zmluvných úrokov vo výške 344,25 € (nárok vznikol z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru), nezaplatených úrokov z omeškania vo výške 5,06 € (nárok vznikol z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru), zmluvných úrokov 9,90 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 9 779,53 € od 6.4.2015 až do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 9 779,53 € a nezaplatených zmluvných úrokov 344,25 € od 6.4.2015 až do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu zdôvodnila tým, že dňa 24.11.2014 strany sporu uzavreli úverovú zmluvu č. XXXXXX, na základe ktorej žalobkyňa poskytla žalovanému peňažné prostriedky vo výške 10 000 €. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver s príslušenstvom bol žalovaný povinný splatiť do 28.10.2024. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil zmluvné povinnosti, a preto bol listom zo dňa 6.3.2015 vyzvaný na predčasné splatenie poskytnutého úveru do 13.6.2015. Napriek výzve nebola pohľadávka uhradená.

2. Okresný súd Malacky rozsudkom zo dňa 10.10.2018 č.k. 4C/631/2015-43 v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 19.12.2018 č.k. 4C/631/2015-78 a/ žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 10 135,28 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 9 779,53 € od 6.4.2015 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 344,25 € od 6.4.2015 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, b/ vo zvyšnej časti žalobu zamietol, c/ žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Priznaná

suma 10 135,28 € pritom pozostávala z neuhradenej istiny 9 779,53 €, poplatkov 6,44 €, zmluvných úrokov do zosplatnenia úveru 344,25 € a úrokov z omeškania do zosplatnenia úveru 5,06 €. Žaloba bola zamietnutá v časti zmluvných úrokov vo výške 9,9 % ročne z neuhradenej istiny 9 779,53 € od 6.4.2015 do zaplatenia.

3. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobkyne uznesením zo dňa 29.6.2021 č.k. 6Co/88/2019-97 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá a v súvisiacom výroku o trovách konania zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2020 sp. zn. 5 Cdo 42/2020, v ktorom dovolací súd konštatoval, že za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za ne získanou dlžník už disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškание mu k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané, dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t.j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny, jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dovolací súd v rámci tohto rozhodnutia vyslovil právnu vetu, ktorá znie: „V prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.“ S poukazom na tento právny názor dovolacieho súdu mal odvolací súd za to, že zmluvné úroky vo výške 9,9 % ročne z uplatnenej istiny, t.j. zo sumy 9 779,53 € od 6.4.2015 do zaplatenia žalobkyne síce patria, avšak najdlhšie do času, do kedy by žalobkyňa reálne tento úrok z istiny pri riadnom plnení zo strany žalovaného vznikol. Inak povedané, žalobkyňa má nárok na úrok z úveru vo výške 9,9 % ročne z uplatnenej istiny, t.j. sumy vo výške 9 779,53 € od 6.4.2015 do zaplatenia, najdlhšie však do 28.10.2024 (konečná, zmluvne dojednaná splatnosť úveru). Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania a v tejto časti vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Po vrátení veci odvolacím súdom na ďalšie konanie žalobkyňa na výzvu súdu uviedla, že žalovaný po vyhlásení rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 10.10.2018 č.k. 4C/631/2015-43 neuskutočnil žiadne úhrady na úver.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na termín 25.3.2022, na ktorý predvolal strany sporu. Žalobkyňa sa na pojednávanie nedostavila, svoju neúčast' ospravedlnila podaním doručeným súdu dňa 28.1.2022, v ktorom s poukazom na hospodárnosť konania súhlasila s tým, aby súd konal a rozhodol v jej neprítomnosti. Na pojednávanie sa nedostavil ani žalovaný, ktorému bolo predvolanie doručené dňa 22.2.2022 s použitím fikcie doručenia. Svoju neprítomnosť neospravedlnil. Vychádzajúc z uvedeného,

súd podľa § 180 druhej vety C.s.p. uznesením rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti strán sporu, pojednávanie otvoril, vec prejednal a rozhodol.

6. Zo zmluvy o úvere uzavretej medzi žalobkyňou ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom dňa 24.11.2014, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 10 000 €, je zrejmé, že strany si dohodli úrokovú sadzbu úveru vo výške 9,9 % ročne. Termín konečnej splatnosti úveru sa dohodol k 28.10.2024.

7. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

8. Podľa § 502 ods. 1 prvej vety Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

9. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

10. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

13. Po vrátení veci odvolacím súdom na ďalšie konanie zostal predmetom konania už len nárok žalobkyne na zmluvné úroky vo výške 9,9 % ročne zo sumy 9 779,53 € od 6.4.2015 až do zaplatenia. Pri posudzovaní nároku žalobkyne na tieto zmluvné úroky súd zohľadnil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16.6.2020 sp. zn. 5 Cdo 42/2020, v zmysle ktorého v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Odvolací súd s poukazom na závery vyššie uvedeného rozhodnutia vyslovil, že žalobkyni síce patria zmluvné úroky vo výške 9,9 % ročne zo sumy 9 779,53 € od 6.4.2015 až do zaplatenia, najdlhšie však do času, do kedy by žalobkyni reálne tento úrok z istiny pri riadnom plnení zo strany žalovaného vznikol. Inak povedané, žalobkyňa má nárok na úrok z úveru vo výške 9,9 % ročne zo sumy 9 779,53 € od 6.4.2015 do zaplatenia, najdlhšie však do 28.10.2024, teda do konečnej, zmluvne dojednanej splatnosti úveru. Súd viazaný uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu, po predchádzajúcom zistení, že žalovaný v období od vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie až doposiaľ nevykonal žiadne ďalšie úhrady na úver, potom priznal žalobkyni zmluvné úroky vo výške 9,9 % ročne zo sumy 9 779,53 € od 6.4.2015 do zaplatenia, najdlhšie však do 28.10.2024. Vo zvyšnej časti, pokiaľ žalobkyňa žiadala zmluvné úroky z dlžnej istiny aj za obdobie od 29.10.2024 do zaplatenia, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

14. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

15. Podľa § 396 ods. 3 C.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

16. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

17. Keďže žalobkyňa mala v konaní neúspech len v časti príslušenstva (časti zmluvných úrokov po zosplatení úveru), súd jej priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a/ sa týkajú procesných podmienok,
- b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).